

що людина вкладає в пенсійне забезпечення і тим, що потім отримує є фактично відсутнім. Україна, перейшовши від соціалізму до капіталізму, зуміла більше двадцяти років проіснувати із солідарною системою, постійно її погіршуючи та не змінюючи пенсійного віку, установленого Радою народних комісарів у далекому 1930 році. На той час середня тривалість життя була лише 46 років: у чоловіків – 45, і, відповідно, жінок – 47. Надалі кожен новий уряд запроваджував пенсійні пільги для високих рейтингів, а скасовувати ці пільги забороняє конституція. У результаті, дві третини пенсіонерів отримують близько тисячі гривень на місяць. При цьому дефіцит пенсійного фонду в останні роки зростає. На пенсійні виплати в нас спрямовується близько 18% ВВП. А це найвищий показник у світі. У держави залишається один вихід – скорочувати кількість пенсіонерів.

УДК 330.83 (477)

Тарас Ціх, аспірант

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

ВНЕСОК Л.М.ЯСНОПОЛЬСЬКОГО У РОЗВИТОК УКРАЇНСЬКОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ НАУКИ ПЕРШОЇ ТРЕТИНИ ХХ-ГО СТ.

Анотація. Розкрито внесок Л. М Яснопольського у розвиток української економічної науки початку ХХ ст.

Ключові слова: економічна наука, українська економічна думка, фінансова система.

Taras Tsikh

THE CONTRIBUTION OF L. M. YASNOPOLSKYI INTO THE DEVELOPMENT OF UKRAINIAN ECONOMIC SCIENCE OF THE FIRST THIRD OF 20th CENTURY

Abstract. The contribution of L. M. Yasnopolskyi into the development of Ukrainian economic science at the beginning of 20th century is disclosed.

Keywords: economic science, Ukrainian economic thought, financial system.

Здобуття Україною незалежності та становлення її як самостійної держави сприяє посиленому інтересу до історії розвитку української економічної науки. Національно – культурне відродження України неможливе без знання історико-економічної спадщини українського народу, яка бере свій початок ще з давніх-давен і посідає важливе місце в системі людських знань. Дослідження історії світової економічної науки в цілому та української економічної науки зокрема дає можливість проаналізувати її витoki, ретроспективу, логіку та закономірності розвитку, а також показати значення наукових досліджень українських вчених, що стали фундаментом для подальшого розвитку економічних знань і не втратили свого значення й актуальності сьогодні

Після Жовтневої революції та приходу до влади більшовиків у Росії формування української економічної думки відбулось у процесі дискусій, що здійснювались на демократичних засадах, і завершилось встановленням ідеологічного диктату так званої пролетарської політичної економії.

Наявнісь різноманітних напрямків та шкіл в економічній та історико-економічній науці-найважливіша реальність того часу, але такою ж реальністю була ідеологічна непримиренність більшовизму, що зумовила наприкінці 30-х рр. його повну перемогу,

досягнуту не науковим переконанням опонентів, а насильницьким впровадженням власних поглядів на закономірності суспільного розвитку.

Розвиток економічної науки в Україні у першій третині ХХ ст. зосереджений в основному в університетах, які створили необхідні умови для формування наукової спільноти і організації системи досліджень. Одним із таких навчальних закладів був Київський національний економічний університет, особливістю якого було те, що він одразу формувался як заклад економічної освіти. А відтак, у ньому були зібрані наукові кадри, економічні дослідження яких становлять суттєвий науковий інтерес для сьогодення.

Зокрема, в першій третині ХХ ст. у Київському національному університеті плідно працював вчений Л.М.Яснопольський.

Яснопольський Леонід Миколайович (1873-1957) – відомий український економіст, професор, академік АН УРСР (1925), вчений зі світовим ім'ям. Голова Ради (тоді Комісії) по вивченню продуктивних сил у 1926-1934 роках... Відомі його праці в галузі фінансів та кредиту, банківські справи, економічної історії, економічної географії, соціології та соціальної статистики тощо. Проживав у Києві, був депутатом Державної Думи Росії. Перед Першою світовою війною за його участю видано відому «Банківську енциклопедію». Читав лекції в Київському, Петербурзькому та Харківському університетах

Результати досліджень Л.М.Яснопольського мали важливий прикладний характер у розвитку фінансової системи держави. Вчений дав змістовну критичну оцінку державного бюджету Росії, на основі вивчення літератури з бюджетного права, зокрема вітчизняного та іноземного бюджетного законодавства, проаналізував історію становлення однієї з найважливіших галузей науки бюджетного права, його сильні і слабкі сторони, що дозволили вченому визначити бюджетне право як галузь знань, яка знаходиться на межі двох дисциплін – державно- юридичної та фінансово-економічної, охарактеризував тогочасний стан центрального кредитного закладу Російського Державного банку та використовуючи досвід західно-європейських країн, дав ряд рекомендацій для оздоровлення його діяльності і окреслив основні заходи його реформування (створення нового статуту, надання самостійності у проведенні емісійних операцій, запровадження ревізій банківських операцій з боку держ. контролю, вилучення із сфери діяльності засновницького і промислового кредиту), дослідив витоки та процес формування комерційної банківської справи в Росії, та проаналізувавши зміни в еволюції державних і приватних банківських закладах, показав фінансову слабкість та відсутність засад для широкого розвитку кредитної системи в Росії та України зокрема.

Використана література

1. Дослідження з історії економічної думки в Україні (кінець ХІХ – поч. ХХ ст.) / Ред. Т.І. Деревянкін. – К. Наукова думка, 1996. – 139 с.

2. Мордас І.В. Дослідження основних питань фінансової науки в працях академіка Л.М.Яснопольського // Матеріали ІІ Міжнародної науково-практичної конференції Дні науки – 2006, 17-28 квітня 2006 р. – том 3. Економічні науки. – Дніпропетровськ, Наука і освіта, 2006. - с.40-42.